

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Ing. Venduly Sochorové a Mgr. Karla Černína, Ph.D. ve věci

žalobce: J. E.
zastoupen Mgr. J. Š.

proti
žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**
sídlem Žižkova 57, Jihlava

za účasti: 1) P. P.
2) E. P.
zastoupeni advokátem Mgr. Ing. Milanem Sochořem
sídlem Divadelní 6, Brno
3) **Povodí Moravy s.p.**
sídlem Dřevařská 932, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 2. 2019, č. j. KUJI 3801/2019, sp. zn. OZPZ 115/2019

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.
- IV. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Dne 30. 5. 2012 podal žalobce žádost o schválení manipulačního řádu na Kněžický rybník. Jelikož žalobce neodstranil vady žádosti, správní orgán I. stupně řízení zastavil usnesením ze dne 9. 10. 2012, č. j. MMJ/OŽP/4929/2012-4. Odvolání žalobce proti usnesení o zastavení řízení žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 8. 2. 2013, č. j. KUJI 3478/2013. Krajský soud v Brně rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 2. 2013 zrušil rozsudkem ze dne 19. 3. 2015, č. j. 30 A 35/2013 - 95, pro nepřezkoumatelnost.
2. Poté byla věc žalovaným vrácena správnímu orgánu I. stupni k novému projednání. Ten řízení přerušil a vyčkal rozhodnutí o předběžné otázce, zda objekt turbíny je vodním dílem či nikoliv. Vzhledem k tomu, že ani na základě další výzvy nebyly vady žádosti odstraněny, správní orgán I. stupně usnesením ze dne 18. 10. 2018, č. j. MMJ/OŽP/143886/2018-Doj, správní řízení opět zastavil.
3. Odvolání žalobce proti usnesení o zastavení řízení žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

II. Obsah žaloby

4. Žalobce v podané žalobě namítl, že správní orgány porušily § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, neboť se nevyjádřily k žalobcem zaslaným podkladům. Nerespektovaly rovněž zrušující rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 30 A 35/2013-95, jelikož nehodnotily platnost povolení k nakládání s vodami z roku 1991.
5. Povolení k nakládání s vodami je podle žalobce neplatné. Je spojeno s vodním dílem, které je zařízením pro výrobu energie. Předmětná malá vodní elektrárna však již neexistuje a nevyrábí elektrickou energii. Povolení k nakládání s vodami z roku 1991 tak pozbylo platnosti.
6. Navrhl proto, aby soud napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí správního orgánu I. stupně, zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že se s námitkou platnosti povolení k nakládání s vodami v napadeném rozhodnutí vypořádal. Konstatoval, že předmětné povolení je stále platné. Podrobně odůvodnil, proč neshledal důvody pro zahájení řízení o zrušení uvedeného povolení z moci úřední.
8. Uvedl, že žalobce různými způsoby brání využívání vodního díla – malé vodní elektrárny, ke kterému se předmětné povolení vztahuje. Bez jakéhokoli povolení stavebního úřadu zabetonoval nátok do něj. Je proto nutné rozlišit, zda se jedná o případ, kdy povolení k nakládání s vodami je pouze obecně nevyužíváno, nebo o případ, kdy protistrana využívání práva znemožňuje.
9. Důvod pro zastavení řízení byl v projednávané věci naplněn. Navrhl proto, aby soud žalobu zamítl.

IV. Osoby zúčastněné na řízení

10. Do řízení se jako osoby zúčastněné na řízení přihlásili E. a P. P. a Povodí Moravy, s. p.

11. Manželé P. k věci samé uvedli, že povolení k odběru povrchové vody z rybníka z roku 1991 má trvalou platnost. Práva k nakládání s vodami přešla z původního vlastníka ZD „Horácko“ Opatov na manžele P., přičemž práva související s pohonem mlýna a pily se historicky datují již od roku 1770. Vodní dílo a práva s ním spojená tak existují již 250 let a nikdy nezankla. Mají rovněž za to, že správní orgány respektovaly závěry zrušujícího rozsudku a veškeré vytýkané nedostatky odstranily. V řízení vedeném z moci úřední o tom, zda vodní turbína a potrubí s ní spojená jsou vodním dílem, bylo provedeno rozsáhlé dokazování, z něhož lze vycházet i v tomto řízení.

V. Posouzení věci soudem

12. Soud přezkoumal rozhodnutí žalovaného v mezích uplatněných žalobních bodů. Ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného.
13. O žalobě soud rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“).
14. Dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.
15. Ze správního spisu vyplývají následující rozhodné skutečnosti.
16. Dne 30. 5. 2012 podal žalobce žádost o schválení manipulačního řádu na Kněžický rybník. Magistrát města Jihlavy vyzval žalobce k doplnění manipulačního řádu a přerušil řízení. Jednalo se o 7 bodů požadovaného doplnění manipulačního řádu. Jeden z bodů se týkal doplnění, že manipulační řád ve všech svých částech musí respektovat platné povolení k nakládání s povrchovými vodami ze dne 15. 1. 1991, č. j. Vod 1939/90-235/Št, vydané Okresním úřadem v Třebíči, referátem životního prostředí (dále jen „povolení k nakládání s vodami z roku 1991“). Tímto povolením bylo umožněno odebírat povrchové vody z Kněžického rybníka pro pohon pily nacházející se v bezprostřední blízkosti rybníka, t. č. ve vlastnictví Zemědělského družstva Horácko (nyní ve společném jmění manželů P.).
17. Z důvodu nedoplnění manipulačního řádu v souladu s výzvou správní orgán I. stupně správní řízení zastavil usnesením ze dne 9. 10. 2012, č. j. MMJ/OŽP/4929/2012-4. Odvolání žalobce proti usnesení o zastavení řízení žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 8. 2. 2013, č. j. KUJI 3478/2013.
18. Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 19. 5. 2015, č. j. 30 A 35/2013-95, dospěl k závěru, že žalovaný se nezabýval přezkumem správního rozhodnutí I. stupně ze dne 9. 10. 2012 v rozsahu odvolacích námitek. Žalobce v odvolání uplatnil celkem 6 námitek, kterými namítal neplatnost a zánik povolení k nakládání s vodami z roku 1991. Další vadu řízení shledal soud v tom, že se žalovaný nijak nevyjádřil k podkladům předloženým žalobcem.
19. Správní orgán I. stupně poté usnesením ze dne 25. 11. 2015, č. j. MMJ/OŽP/4929/2012-13, přerušil řízení ve věci schválení manipulačního řádu z důvodu vyřešení předběžné otázky stran existence vodního díla do objektu turbíny, nátokového potrubí, výtokového potrubí, nátokového objektu a objektu budovy nad vlastní turbínou (v objektu pily). Vyřešení této předběžné otázky bylo rozhodné pro další osud povolení k nakládání s vodami z roku 1991. Dne 3. 8. 2017, č. j. MMJ/OŽP/101166/2017/DoJ, vodoprávní úřad rozhodl, že objekt vodní turbíny, nátokového potrubí, výtokového potrubí a nátokového objektu, které se nacházejí na p. p. č. 2238, st. 515, st. 513 a 3051/4 v k. ú.

Kněžice u Třebíče, je vodním dílem. Objekt nad vlastní budovou naopak vodním dílem není; předmětné rozhodnutí bylo založeno do správního spisu.

20. Následně správní orgán I. stupně dne 20. 6. 2018 opětovně vyzval žalobce k doložení přepracovaného manipulačního řádu doplněného mj. o respektování povolení k nakládání s vodami z roku 1991. Jelikož žalobce přepracovaný manipulační plán ani na výzvu správního orgánu nedoložil, rozhodl správní orgán I. stupně usnesením o zastavení správního řízení. Žalovaný odvolání žalobce napadeným rozhodnutím zamítl a potvrdil usnesení o zastavení řízení.
21. Soud se zabýval nejprve námitkou nerespektování závazného právního názoru soudu [bod IV. A) rozsudku]. Poté hodnotil, zda správní orgány správně posoudily otázku platnosti povolení k nakládání s vodami z roku 1991 [bod IV. B) rozsudku].

IV. A) Námitka nerespektování závazného právního názoru soudu

22. Žalobce namítl, že žalovaný se nevyjádřil k zaslaným podkladům, které žalobce připojil k odvolání. Měl rovněž za to, že se správní orgány neřídily závazným právním názorem Krajského soudu v Brně a nadále požadovaly, aby manipulační řád respektoval povolení k nakládání s vodami z roku 1991.
23. Krajský soud v Brně v rozsudku ze dne ze dne 19. 5. 2015, č. j. 30 A 35/2013-95, konstatoval, že se žalovaný nezabýval přezkumem prvostupňového správního rozhodnutí v rozsahu námitek uvedených v odvolání. Popsal, že žalobce uplatnil v rámci odvolacího řízení celkem 6 odvolacích důvodů, jasně formulovaných, členěných a řádně argumentovaných, přičemž namítal, že k neplatnosti a zániku povolení by stačil kterýkoliv z uplatněných odvolacích důvodů. Na základě těchto důvodů žalobce dovozoval, že předchozí prvostupňové správní rozhodnutí o zastavení vodoprávního řízení je v rozporu s právními předpisy, je nesprávné a je založeno na vadách řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo.
24. V nyní přezkoumávaném rozhodnutí se žalovaný platností povolení k nakládání s vodami podrobně zabýval na stranách 5 až 8. Uvedl, že platnost povolení nezanikla, ani se povolení nestalo nicotným. Vodní dílo – malá vodní elektrárna – požárem nezanikla. Poškozena byla pouze stavba nad turbínou, která není vodním dílem. Odkázal rovněž na výklad Ministerstva zemědělství č. 72. Povolení nepozbylo platnosti ani převodem vlastnictví na nové majitele. Platností povolení se rovněž podrobně zabýval správní orgán I. stupně v řízení o tom, zda jde v případě staveb v sousedství rybníka o vodní dílo. Z něj žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel.
25. Na základě výše uvedeného je soud přesvědčen, že žalovaný v nyní přezkoumávaném rozhodnutí napravil nedostatky, které mu byly vytknuty zrušujícím rozsudkem č. j. 30 A 35/2013-95. Detailně se zabýval platností povolení k nakládání s vodami z roku 1991 i ostatními odvolacími námitkami žalobce.
26. Námitka proto není důvodná.

IV. B) Námitka nesprávného posouzení platnosti povolení k nakládání s vodami z roku 1991

27. Dále žalobce zpochybňoval závěr správních orgánů o platnosti povolení k nakládání s vodami z roku 1991. Požadavek na jeho respektování v manipulačním řádu vodního díla Kněžický rybník byl podle něj nepřipadný. Konkrétně namítl, že: (1) požárem z roku

2003 došlo ke zničení vodního díla a k jeho zániku, (2) rozhodnutím žalovaného ze dne 16. 9. 2014, č. j. KUJI 62200/2014, bylo konstatováno, že vodní dílo (MVE) neexistuje, (3) zaniklo vodoprávní povolení pro MVE, (4) zanikl vodní tok, který napájí MVE, a (5) neexistuje manipulační a provozní řád MVE.

28. Podle § 115 odst. 18 zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona, schvaluje manipulační řád vodního díla vodoprávní úřad rozhodnutím. Podle § 2 odst. 1 písm. b) bod 4 vyhlášky č. 216/2011 Sb., o náležitostech manipulačních řádů a provozních řádů vodních děl, je třeba v manipulačním řádu uvést *„údaje o povolení k nakládání s povrchovými nebo podzemními vodami vztahující se k vodnímu dílu, včetně údajů o rozsahu povolení“*. Uvedené znamená, že v manipulačním řádu je nutné zohlednit všechna platná povolení k nakládání s vodami související s vodním dílem, pro které je manipulační řád vydáván.
29. V projednávaném případě bylo vydáno povolení k nakládání s vodami z roku 1991 vztahující se k odběru povrchové vody z Kněžického rybníka pro pohon pily (malé vodní elektrárny). Povolení bylo vydáno na dobu, *„po kterou bude národohospodářsky odůvodněno“*.
30. Pokud existuje platné povolení k nakládání s vodami vztahující se ke Kněžickému rybníku, musí být v manipulačním řádu rybníka respektováno. Soud se proto zabýval tím, zda povolení k nakládání s vodami z roku 1991 je stále platné a žalobce byl povinen toto povolení zahrnout do manipulačního řádu vodního díla Kněžický rybník.
31. Soud se předně zabýval platností povolení k nakládání s vodami z roku 1991 v souvislosti s přijetím zákona č. 254/2001 Sb., vodního zákona. Podle čl. II bodu 2. zákona č. 20/2004 Sb., platí, že *„[p]latnost povolení k odběru povrchových a podzemních vod, s výjimkou povolení k odběrům podzemních vod ze zdrojů určených pro individuální zásobování domácností pitnou vodou, a platnost povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních, která nabyla právní moci do 31. prosince 2001, zaniká nejpozději dnem 1. ledna 2008, pokud nezanikne uplynutím doby, na kterou byla udělena, je-li tato doba kratší. (...)“*
32. Z uvedené legislativní posloupnosti předmětné právní úpravy je nepochybné, že zákonodárce ukončil platnost určitých povolení k nakládání s vodami vydaných podle předchozí právní úpravy. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 3. 2012, č. j. 9 As 117/2011-148, povolení pro malou vodní elektrárnu slouží nikoli k odběru, ale k jinému využití vody, a sice k využití energetického potenciálu vody, které obsahově nespadá pod čl. II bod 2. zákona č. 20/2004 Sb. Konstatoval, že *„nelze dospět k závěru, že by předmětné přechodné ustanovení mělo dopadat též na případy povolení k využití energetického potenciálu vody pro malou vodní elektrárnu.“* Z uvedeného plyne, že platnost povolení k využití energetického potenciálu vody pro malou vodní elektrárnu, což je i nyní posuzované povolení z roku 1991, nezanikla dnem 1. 1. 2008 (srov. Výklad Ministerstva zemědělství č. 72, dostupný online z http://eagri.cz/public/web/file/9663/vyklad_VZ_c_72.pdf).
33. Platnost povolení k nakládání s vodami z roku 1991 byla vymezena dobou, po kterou bude povolení národohospodářsky odůvodněno (str. 1 povolení). Tuto podmínku je podle soudu nutné interpretovat tak, že povolení je bytostně spojeno s hospodářským využitím vodního díla (MVE), tj. s přetrváním účelu, pro který má odběr vody sloužit. Nyní posuzované vodní dílo – malá vodní elektrárna – stále existuje. Požárem z roku 2003 nebyla zcela zničena. To vyplývá zejména z rozhodnutí Magistrátu města Jihlavy, odboru

životního prostředí, ze dne 3. 8. 2017, č. j. MMJ/OŽP/101166/2017/DoJ, které žalobce nijak nezpochybňuje. Správní orgán příslušný k rozhodování v záležitostech vodních děl v tomto rozhodnutí konstatoval, že vodní turbína, nátokové potrubí, výtokové potrubí a nátokový objekt, nacházející se na p. p. č. 2238, st. 515, st. 513 a 3051/4 v k. ú. Kněžice u Třebíče, je provozuschopným vodním dílem. Nakládání s vodami sice bylo znemožněno z důvodu zabetonování nátkového objektu žalobcem a z důvodu poškození související pily, samotné vodní dílo však nezaniklo a tím pádem nezanikla ani platnost povolení k nakládání s vodami z roku 1991. Je nerozhodné, jakým způsobem na existenci vodního díla nahlíží stavební úřad, neboť ten není věcně příslušným orgánem k rozhodování v pochybnostech, zda se jedná o vodní dílo. Nadto žalobce jím zmiňované rozhodnutí stavebního úřadu nedoložil.

34. Na povolení k nakládání s vodami z roku 1991 nemá vliv ani žalobcem uváděná skutečnost, že malá vodní elektrárna nemá v současné době manipulační a provozní řád. Platnost povolení k nakládání s vodami není na manipulační a provozní řád nijak navázána. Platnost povolení není zpochybněna ani znaleckým posudkem Ing. O. D. (č. l. 14 správního spisu). Z uvedeného posudku vyplývá pouze to, že vodní dílo – malá vodní elektrárna – je v havarijním stavu. Závěry posudku však nejsou podpořeny žádným důkazním materiálem. Konstatování, že obnovení funkčnosti objektu nepřichází v úvahu, proto soud nepovažuje za nikterak podložené ani podstatné pro rozhodnou otázku. Znalecký posudek je navíc v rozporu se závěry technickobezpečnostního dohledu provedeného Ing. S. Ž. podle § 11 vyhlášky č. 471/2001 Sb., o technickobezpečnostním dohledu nad vodními díly na vodním díle Kněžický rybník – malá vodní elektrárna. Podle závěrů tohoto dohledu je vodní dílo v současné době nefunkční a odtok do koryta potoka nelze zajišťovat kvůli uzavřenému nátoku. Je však dodáváno, že po provedení rekonstrukce budovy a repase strojního zařízení bude MVE plně funkční. Odborné posouzení Ing. J. V., na které žalobce odkazoval v nyní projednávané žalobě, nebylo doloženo a není ani součástí předloženého správního spisu.
35. Důležitá je rovněž skutečnost zmiňovaná na straně 6 napadeného rozhodnutí, že vodní dílo nemůže být využíváno, jelikož žalobce nátok do MVE sám zabetoval (k tomu blíže rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 30 A 91/2014-183). Pramení-li nefunkčnost vodního díla z nezákonného jednání žalobce, nemůže tato skutečnost přispět k zániku platnosti povolení k nakládání s vodami.
36. Platnost povolení k nakládání s vodami z roku 1991 tedy nebyla žádným orgánem veřejné moci, ani žalobcem předloženými důkazy zpochybněna. Naopak existuje rozhodnutí vodoprávního úřadu potvrzující, že předmětné povolení k nakládání s vodami je stále platné. Nebyly rovněž shledány důvody pro zahájení řízení o zrušení povolení z moci úřední (viz k tomu str. 6 napadeného rozhodnutí). Žalobce nepředložil žádné relevantní argumenty a podklady, které by platnost povolení zpochybnil. Ani svévolná činnost žalobce, který bez jakéhokoli povolení zabetoval nátokový objekt do řešeného vodního díla, nemůže mít za následek ukončení platnosti povolení k nakládání s vodami. Závěry správních orgánů o tom, že povolení k nakládání s vodami je platné a mělo být v manipulačním řádu zohledněno, jsou s ohledem na výše uvedené správné.
37. Námitkou žalobce, že správní orgány nezahájily řízení o zrušení platnosti nakládání s vodami z roku 1991, se soud nemohl zabývat, neboť posouzení, zda byly splněny podmínky pro zahájení předmětného správního řízení z úřední povinnosti, není předmětem nyní přezkoumávaného rozhodnutí.

38. Soud uzavírá, že správní orgán I. stupně postupoval správně, pokud řízení o žádosti o schválení manipulačního řádu zastavil postupem podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu, neboť žalobce ani přes výzvu správního orgánu neodstranil nedostatky jeho žádosti.
39. Námitka není důvodná.

VI. Závěr a náklady řízení

40. Soud tak na základě všech výše uvedených skutečností neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl. Návrhy na doplnění dokazování důkazy, které nejsou obsaženy ve správním spise (výslechem účastníků či provedením místního šetření), soud zamítl pro nadbytečnost. Je přesvědčen, že skutkový stav věci byl správními orgány zjištěn dostatečně.
41. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.
42. Výrok IV. o náhradě nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení se opírá o § 60 odst. 5 s. ř. s. V dané věci soud osobám zúčastněným na řízení neuložil žádnou povinnost. Neshledal rovněž důvody hodné zvláštního zřetele pro přiznání práva na náhradu jejich dalších nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 28. dubna 2021

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu